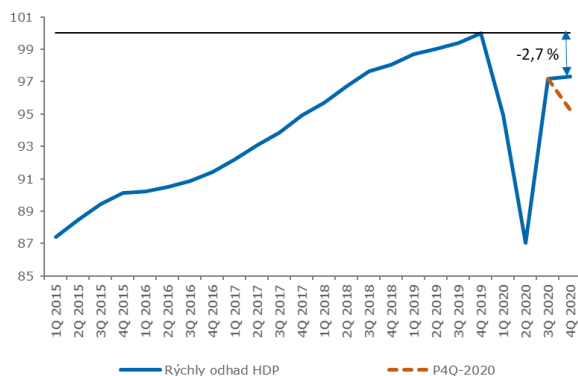

Flash odhad HDP a zamestnanosti: Druhá vlna pandémie zastavila rýchle dobiehanie strát.

Nástup ďalšej vlny pandémie a s ním spojené sprísňovanie opatrení vyústilo do predpokladaného zabrzdenia rýchleho návratu k predkrízovým úrovniam. Ekonomia napriek tomu vzrástla koncom roka o 0,2 % medzištvrtročne, čo bolo viac, ako sa očakávalo. Za celý rok 2020 sa pandémie koronavírusu podpísala na ekonomickej strate 5,2 %. Zamestnanosť vzrástla oproti predchádzajúcemu štvrtroku o 0,2 % a pracovalo tak približne o 5,5 tisíc osôb viac.

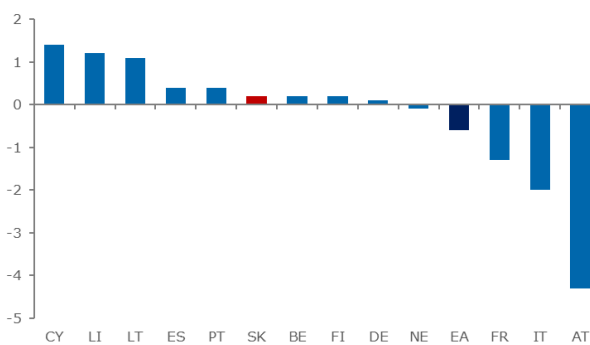
V 4. štvrtroku 2020 dosiahol medzikvartálny rast ekonomiky 0,2 %.¹ Ide o značne lepší výsledok, ako sa očakávalo v predikcii NBS. Lockdown koncom roka sa netýkal priemyselných prevádzok, a tak ekonomika mohla aspoň čiastočne pokračovať v dobiehaní strát. S nástupom ďalšej vlny pandémie sa opätovne zhoršila ekonomická situácia najmä v službách (ubytovanie, reštaurácie, obchod). Sprísňovanie opatrení a zavedenie čiastočného lockdownu znova posunulo ich tržby na rekordne nízke úrovne z jari. Na konci roka 2020 slovenská ekonomika zaostávala za predkrízovými úrovňami o 2,7 %.

Graf 1: Úroveň reálneho HDP (index, 4Q2019=100)

Zdroj: Štatistický úrad SR a výpočty NBS

Graf 2: Vývoj HDP v krajinách EA v 4Q2020 (medzikvartálny rast v %)

Zdroj: Eurostat

Mesačné štatistiky naznačujú, že oživenie HDP ťahal v menšej miere zahraničný obchod a obnova zásob. Aj napriek zhoršovaniu situácie u našich obchodných partnerov si exporty

¹ Detailná štruktúra ekonomického rastu v 4. štvrtroku bude známa až začiatkom marca (5. 3. 2021). Vzhľadom na pandemickú situáciu je možné podľa ŠÚ SR očakávať výraznejšie revízie rýchlych odhadov.

Rýchle komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov úseku meny, štatistiky a výskumu (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „Analytici ÚMS“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

tovarov dokázali udržať koncom roka aspoň mierny rast poháňaný najmä výrobou áut. Podľa očakávaní však k výraznejšiemu oživeniu došlo aj pri dovozoch. Po niekoľkých štvrtrokoch nadmerného využívania zásob podniky pristúpili k ich miernemu doplneniu zvýšenými dovozmi a pravdepodobne časť produkcie podnikov na nestihla spotrebovať a/alebo vyviezť. Dovozy však napriek zvýšeniu koncom roka stále zaostávajú za úrovňami pred pandémie. Saldo zahraničného obchodu síce zostalo v kladných hodnotách aj v závere roka, nedosahovalo však už ďalšie rekordy.

Postupné sprísňovanie protipandemických opatrení sa dotklo najmä sektora služieb a obchodu. Po miernom optimizme počas letných mesiacov sa v poslednom štvrtroku 2020 do cestovného ruchu vrátila výrazne negatívna nálada. Uzatvorenie prevádzok a zákazky vychádzania sa podpísali na opätovnom prepade tržieb najviac dotknutých sektorov. Dá sa teda očakávať, že spotreba domácností koncom roka pravdepodobne poklesla.

Oživenie sa neočakáva ani v prípade investičnej aktivity. Negatívny vplyv pandémie na likviditu podnikov má dlho dobejší charakter a naďalej pretrváva aj veľká opatrnosť ohľadom neistého budúceho vývoja a tak väčšina firiem váha s ďalšími investíciami.

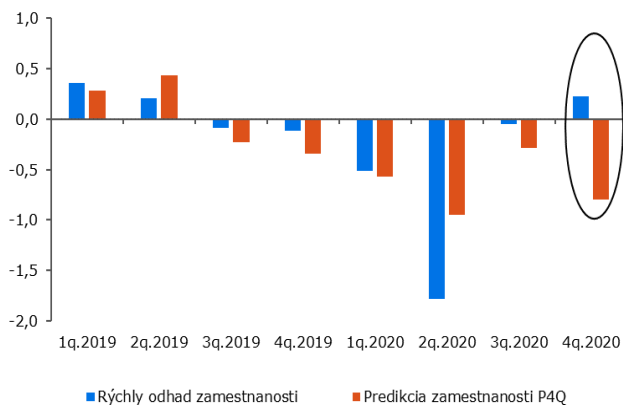
Sprísňovanie opatrení a tvrdší lockdown začiatkom aktuálneho roka pravdepodobne negatívne ovplyvní domácu časť ekonomiky. Navyše, zhoršovanie pandemickej situácie takmer vo všetkých európskych krajinách sa môže dodatočne prejavovať aj na nižšom zahraničnom dopyte. Nie je preto vylúčené, že k očakávanému miernemu poklesu ekonomiky dôjde v 1. štvrtroku 2021.

Zamestnanosť vzrástla medzikvartálne o 0,2 %. V ekonomike tak podľa predbežného odhadu pracovalo o 5,5 tisíc osôb viac. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka zamestnanosť poklesla o 2,0 %.

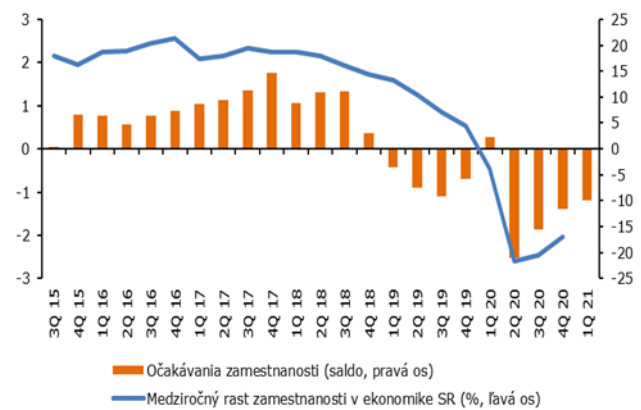
Zamestnanosť sa v posledných dvoch štvrtrokoch stabilizovala, čo sme nepredpokladali v decembrovej predikcii. Na základe mesačných dát najvýraznejší pokles zamestnanosti zaznamenal v 4. štvrtroku ubytovacie služby, reštaurácie a v doprave. K zlepšeniu situácie došlo v oblasti predaja a opráv motorových vozidiel, informáciách a komunikáciách a vo vybraných trhových službách.

Ďalšie zlepšovanie zamestnanosti a postupný návrat na pôvodné úrovne vzhľadom na druhú vlnu pandémie a sprísňovanie obmedzení od decembra minulého roka je otázne. Pandemické opatrenia pravdepodobne spôsobia spomalenie ekonomickej aktivity s dopadom na zamestnanosť. Takýto vývoj naznačujú aj očakávania ohľadom zamestnanosti, ktoré sa v januári oproti decembru zhoršili.

Medziročný rast zamestnanosti a predikcia NBS (%)

Porovnanie rastu zamestnanosti a očakávaní (%)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS.

Zdroj: ŠÚ SR, EK, výpočty NBS, Hodnota očakávaní za prvý kvartál 2021 na základe vývoja za január.

Viera Mráziková, Michal Doliak
analytici@nbs.sk